

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

52 810 01 Habilitációs kutya kiképzője

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli tételsor

A vizsgafeladat időtartama: 55 perc (felkészülési idő: 15 perc, válaszadási idő: 40 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%

A 315/2013. (VIII.28.) Korm. rendelet 3.§. (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételeit a ~~9KT.T/1004-3/2016~~... számon kiadom.

Jóváhagyta:

Mester Dániel
főosztályvezető

2016

NEMZETI REHABILITÁCIÓS ÉS SZOCIÁLIS HIVATAL

Érvényes: 2016. 11. 28.-tól

A vizsgafeladat ismertetése: Válaszadás a vizsgakövetelmények alapján központilag összeállított, előre kiadott tételsorokból húzott kérdésekre. A szóbeli központilag összeállított vizsga kérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott témakörök mindegyikét tartalmazza, a 11498-12, 11499-12, 11500-12 modulok kivételével.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételekhez segédeszköz nem használható.

A tételsor a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

1. A. A kutya eredetével, házasításának folyamatával kapcsolatos ismeretek felhasználásával magyarázza el, miért lehet veszélyes szelídített farkast háziállatként tartani!

1. B. Mit értünk „sajátos nevelési igény” alatt? Jellemezze előfordulási formáit!

1 C. Mi a kommunikáció? Ismertesse a kommunikációs folyamat tényezőit, elemeit, alapfogalmait információ-elméleti és pszichológiai szempontból!

1. D. Ismertesse a kutyára jellemző alapvető tanulási folyamatokat, típusait és mutassa be azokat példán keresztül!

2. A. Ismertesse az Állatvédő Világszövetség (WSPA) társállatok tartására vonatkozó irányelveit!

2. B. Ismertesse a kutya esetében a vérkeringés, a bőr és a mozgató szervrendszer gyakoribb betegségeit!

2. C. Ismertesse a nem verbális viselkedés szerepét a kommunikációban, különös tekintettel az érzelemkifejezések használatára és a szemkontaktus használatának jelentésközvetítő szerepére!

2. D. Ismertesse a tanulási korlát jelenségét! Magyarázza el a jelenséget azon keresztül, ahogyan a kutya elsajátítja az ún. megkerülési feladatot!

3. A. Elemezze a kutya és a farkas problémamegoldó viselkedési készségei között tapasztalható különbségeket, valamint a különböző módon szocializált („családi” ill. „kerti”) kutyák problémamegoldó viselkedésének eltéréseit!

3. B. Ismertesse a kutya – ember kapcsolatban rejlő terápiás hatás különböző formáit, lehetséges mechanizmusait!

3. C. Jellemezze a nyelvi kommunikáció felépítését, szintjeit!

3. D. Ismertesse az interaktív tanulási modell lényegét, és magyarázza el annak gyakorlati jelentőségét a kutya operáns kondicionálása szempontjából!

4. A. Ismertesse a kutyák szociális tanulásával kapcsolatban végzett vizsgálatok főbb tanulságait!

4. B. Határozza meg az emberi fogyatékoság fogalmát! Sorolja fel a fogyatékoság területeit és a fogyatékoságot előidéző okokat!

4. C. Ismertesse a gyermekek nyelvi fejlődésének főbb állomásait!

4. D. Ismertesse hogyan és milyen szempontok szerint választja ki a kutyakölyköket terápiás, illetve más segítő feladatokra és hogyan szocializálja a kölyköket!

5. A. Ismertesse a kutyák szabálykövető készségeivel kapcsolatban végzett vizsgálatok főbb tanulságait!

5. B. Hasonlítsa össze a tanulási nehézség és a tanulásban akadályozottság jelenségeit! Hogyan segíthet a kutya a tanulási zavar különböző tüneteitől szenvedők fejlesztésében?

5. C. Melyek a szóbeli közlés formai sajátosságai, a hatékony kommunikáció ismérvei?

5. D. Ismertesse a kölyökcsoporthoz kiképzésének alapvető szempontjait, a kölyökfoglalkozás felépítését!

6. A. Jellemezze a kutya emberi viselkedés olvasása és értelmezése területén mutatott képességeit! Ismertesse az ezzel kapcsolatos vizsgálatok főbb eredményeit!

6. B. Ismertesse a kutya jelentősebb vírusos betegségeit (a veszettség kivételével)! Miről ismeri fel ezeket és hogyan lehet ellenük védekezni?

6. C. Mi az attitűdök szerepe a kommunikációs során megosztott információ feldolgozásban, átadásban?

6. D. Tapasztalatlan gazdák számára foglalja össze közérthetően a kutyakiképzés alapelveit, beszéljen a motiváció és a gátlás jelentőségéről!

7. A. Ismertesse a fehérjéknek a kutya táplálásában betöltött jelentőségét!

7. B. Jellemezze a mozgáskorlátozottság állapotát, beszéljen a kutya lehetséges szerepéről a mozgáskorlátozott ember rehabilitálásának folyamatában!

7. C. Ismertesse a nem verbális viselkedés szerepét a kommunikációban, különös tekintettel a testtartás, térköz-szabályozás és érintés jelentésközvetítő szerepére!

7. D. Ismertesse, hogy alapkiképzés keretében milyen testhelyzeteket és hogyan tanít kezdő gazda-kutya párosoknak!

8. A. Ismertesse a kutya szociális megértő képességeivel kapcsolatos vizsgálatok eredményeit, különös tekintettel a „tanítási helyzetekre való érzékenység” jelenségeire!

8. B. Ismertesse a kutya belső élősködőit! Hogyan fertőzik meg a kutyát, milyen veszélyeik vannak, hogyan lehet a fertőzést megelőzni?

8. C. Beszéljen a tömegkommunikáció lényegéről és a tömegkommunikációs eszközök alkalmazásának főbb szempontjairól!

8. D. Ismertesse, hogy alapkiképzés keretében a testhelyzetek tanításán kívül milyen feladatokat és hogyan tanít a kezdő gazda-kutya párosoknak!

9. A. Ismertesse az ásványi anyagoknak és a vitaminoknak a kutya táplálásában betöltött jelentőségét!

9. B. Melyek az alapvető teendők a kutyával történt baleset esetén?

9. C. Ismertesse a hatékony prezentációra való felkészülés lépéseit, a sikeres előadás ismérveit, az előadás tartásának felkészülési szempontjait!

9. D. Fejtse ki véleményét arról milyen korú, nemű és fajtájú kutyát választana házőrzési célokra, valamint hogy mire lehet, és mire nem lehet megtanítani egy házőrző kutyát!

10. A. Ismertesse az „állatjólét” témakörében megfogalmazható alapelveket és vitatott kérdéseket! Hogyan jelentkeznek mindezek a kutyatartás, tenyésztés és speciális segítő célokra való alkalmazás szempontjából?

10. B. Mit nevezünk zoonózisnak? Ismertesse a jelentősebbeket!

10. C. Ismertesse az emberi társas kapcsolatok kialakításához szükséges alapvető társas készségeket, a kapcsolatok fejlődésének főbb fázisait!

10. D. Ismertesse, milyen módszerekkel és milyen tematikát alkalmazva lehet egy dominanciából eredő agresszióval jellemezhető kutya problémás viselkedésén változtatni!

11. A. Ismertesse a kutyák életminőségét jelentősen befolyásoló főbb viselkedési problémákat, különös tekintettel az agresszív viselkedés jelenségére!

11. B. Ismertesse a terápiás kutyák alkalmazásának egészségügyi követelményeit!

11. C. Jellemezze az érzelem kifejezésének eszközeit, folyamatát, beszéljen az affiliáció jelenségéről!

11. D. Ismertesse, milyen módszerekkel és milyen tematikát alkalmazva lehet egy váratlan erős hangokra túlérzékeny kutya viselkedési problémáját enyhíteni vagy megszüntetni!

12. A. Ismertesse a kutyák életminőségét jelentősen befolyásoló főbb viselkedési problémákat, különös tekintettel a szeparációs szorongás és kontrollálatlan ugatás jelenségeire!

12. B. Ismertesse a terápiás kutyák hatályos jogszabály szerinti vizsgára bocsátásának feltételeit és a terápiás kutya vizsga „Viselkedés valós terápiás helyzetben” vizsgarész feladatait, az értékelés szempontjait!

12. C. Ismertesse az emberi agresszió, mint a kommunikáció során megjelenő érzelmi reakció jelenségét!

12. D. Ismertesse, milyen módszerekkel és milyen tematikát alkalmazva lehet egy kutyakiállításra készülő, idegen emberekkel és kutyákkal szemben erős félelmi reakciót mutató kutya viselkedési problémáját enyhíteni vagy megszüntetni!

13. A. Ismertesse azokat az állatjóléti szempontokat, amelyeket a kiképzőknek és alkalmazóknak figyelembe kell venniük a segítő kutyák életminőségének biztosítása érdekében!

13. B. Foglalja össze a segítő kutyák alkalmazására vonatkozó magyarországi jogszabályokat!

13. C. Ismertesse a csoportképződés folyamatát, beszéljen a csoporthoz tartozás, a csoportidentitás jelenségeiről!

13. D. Ismertesse, milyen módszerekkel lehet egy menhelyről befogadott, lakásban otthon hagyva extrém szeparációs szorongást mutató felnőtt kutya viselkedési problémáját (vonítás, rágás/rombolás, ürítés) enyhíteni vagy megszüntetni!

14. A. Ismertesse a kutyák és kézben nevelt farkasok szociális vonzódásával és emberhez való kötődésével kapcsolatos kísérletek főbb következtetéseit!

14. B. Ismertesse a kutyás terápia jogszabályban foglalt feltételeit! Melyek a terápiás tanúsítvány megszerzésének lépései, és hogyan kell jogilag rendezett módon alkalmazni a terápiás kutyát?

14. C. A rendelkezésre álló vizsgálatok tapasztalataira támaszkodva mutassa be a csoportok közötti és csoporton belüli versengés folyamatát!

14. D. Ismertesse a klikker tréning alapelveit, a módszer előnyeit és hátrányait!

15. A. Határozza meg a kutya mozgási szükségletének mértékét! Mitől függ, és hogyan kell ezt biztosítani?

15. B. Mi a különbség az állat-asszisztált aktivitás és az állat-asszisztált terápia között? Ismertesse a kutyás terápia felépítésének lépéseit, a tematika kidolgozásának folyamatát!

15. C. Jellemezze az asszertív kommunikációt, beszéljen a mediáció jelenségéről!

15. D. Ismertesse az „ignorálás” módszerének alapkoncepcióját, az alapelveket a kutyatartásban, valamint az alapkiképzés vázlatát!

16. A. Ismertesse a kutya táplálékának összetétele szempontjából fontos tényezőket, és a vízszükséglet kapcsán felmerülő kérdéseket!

**16. B. Milyen fejlesztési területeket emelne ki az értelmileg akadályozott gyermekeknél?
Hogyan segíthet a terápiás kutya e tünetek kezelésében?**

16. C. Mutassa be a szociálpszichológia szociális szerep-ről alkotott elképzeléseit!

16. D. Ismertesse a családi kutyák „Engedelmességi” és a „Kísérő kutya” (BH) vizsgáinak célját, feladatait!

17. A. Ismertesse a kutya szociális megértő képességeivel kapcsolatos vizsgálatok eredményeit különös tekintettel az „elmeolvasási” képesség jelenségére!

17. B. Ismertesse a kutya jelentősebb bakteriális betegségeit! Miről ismeri fel őket és hogyan lehet ellenük védekezni?

17. C. Beszéljen a kontroll emberi kapcsolatokban betöltött szerepéről és annak kommunikációs korrelátumairól, dinamikus természetéről!

17. D. Ismertesse az IPO vizsga célját, fázisait, fokozatait, feladatait!

18. A. Ismertesse a zsíroknak és a szénhidrátoknak a kutya táplálásában betöltött jelentőségét!

18. B. Ismertesse a kutya gyakoribb viselkedési zavarait! Mire kell figyelni a kutyán és környezetében az egészségi állapotának és közérzetének megítéléséhez?

18. C. Ismertesse a másság és stigmatizáció jelenségét!

18. D. Ismertesse az agility lényegét, szabályait, kiképzési módszereit és a kutya-gazda kapcsolat fejlesztésében mutatkozó pozitív hatásait!

19. A. Ismertesse az ún. „jólléti indikátorokat” és ismertesse a különböző nézeteket azzal kapcsolatban, hogy mely állatfajok jogosultak az emberi bánásmódra?

19. B. Ismertesse a kutya külső élősködőit! Mit tud a kullancsokról és a kullancsok által terjesztett betegségekről?

19. C. Beszéljen a stigmatizáció feldolgozásának folyamatáról és a stigmatizáltság kommunikációs vetületeiről!

19. D. Ismertesse a terápiás munkára alkalmas kutya ismérveit, kiválasztásának szempontjait!

20. A. Ismertesse, hogy mire kell figyelni a kutya táplálása során a gyakorlatban! Mire kell figyelni a táppal való etetésnél, és hogyan állítaná össze a kutya táplálékát természetes alapanyagokból?

20. B. Hatástanulmányok eredményeire alapozva ismertesse, milyen szerepet tölthetnek be a terápiás kutyák az autizmussal élők fejlesztésében!

20. C. Ismertesse a munkahelyi mobbing jelenségét, kialakulásának okait, egyes fázisait!

20. D. Ismertesse a terápiás kutyák hatályos jogszabály szerint a vizsgára bocsátás feltételeit és a terápiás kutya vizsga „temperamentum vizsga” feladatait, az értékelés szempontjait!

1. A. A kutya eredetével, háziasításának folyamatával kapcsolatos ismeretek felhasználásával magyarázza el, miért lehet veszélyes szelídített farkast házi állatként tartani!

Kulcsszavak, fogalmak

- A kutya és a farkas rokonságának kérdése, anatómiai változások a domesztikáció során
- A háziasítás során fellépő alkalmazkodási kényszerek és ezek viselkedés szabályozásában megjelenő következményei
- A kölyökszerű viselkedésekre történő szelekció és következményei
- Viselkedési változások az agresszió kontrollálhatóságában

1. B. Mit értünk „sajátos nevelési igény” alatt? Jellemezze előfordulási formáit!

Kulcsszavak, fogalmak

- A sajátos nevelési igény meghatározása
- Részképességzavarok jellemzése (olvasás-, írászavarok, aritmetikai készségek zavara, iskolai készségek kevert zavara)
- Kevert specifikus fejlődési zavarok
- Beszédszlelési és beszédmegértési folyamat elmaradása
- Motoros diszfázia
- Az aktivitásszabályozás és a figyelem zavarai

1 C. Mi a kommunikáció? Ismertesse a kommunikációs folyamat tényezőit, elemeit, alapfogalmait információ-elméleti és pszichológiai szempontból!

Kulcsszavak, fogalmak

- Információátadás
- Jelrendszer
- Adó – Vevő – Adó
- Csatorna
- Üzenet
- A kommunikáció eszközei
- A kommunikáció feltételrendszere (közös nyelv, közös valóság, közös előismeret)

1. D. Ismertesse a kutyára jellemző alapvető tanulási folyamatokat, típusait és mutassa be azokat példán keresztül!

Kulcsszavak, fogalmak

- A tanulás, mint biológiai jelenség
- A habituáció (megszokás) és a szenzitizáció (érzékenyítés) folyamata
- Az asszociáció típusai (klasszikus és operáns tanulás)
- A pozitív és negatív megerősítés illetve büntetés szerepe, jelentősége a tanulásban

2. A. Ismertesse az Állatvédő Világszövetség (WSPA) társállatok tartására vonatkozó irányelveit!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az állatok jólétét a tartó teljes személyes elkötelezettsége kell garantálja
- A társállatok igazgató szabályozás fontossága (tartási engedélyeztetés, a tenyésztők ellenőrzése, kutyák nyilvántartása és azonosítása)
- Társállaton végzett, nem gyógyászati célt szolgáló csonkítás, és egészségromboló szelektív tenyésztés ellenzése
- Az ivartalanítás fontossága és a társállat elpusztításának szabályozása

2. B. Ismertesse a kutya esetében a vérkeringés, a bőr és a mozgató szervrendszer gyakoribb betegségeit!

Kulcsszavak, fogalmak

- A vérkeringés elégtelensége, sokk
- Hóguta (tünetei, kezelése)
- Ekcéma (tünetei, kezelése)
- Fülgyulladás (tünetei, kezelése)
- Csont- és ízületi gyulladás (tünetei, kezelése)
- Angolkór (tünetei, kezelése)
- Porckorongsérv (tünetei, kezelése)

2. C. Ismertesse a nem verbális viselkedés szerepét a kommunikációban, különös tekintettel az érzelemkifejezések használatára és a szemkontaktus használatának jelentésközvetítő szerepére!

Kulcsszavak, fogalmak

- Arc, mimika, alapvető érzelemfajták
- Az érzelmi kommunikáció zavarai
- A szemkontaktus jelentése (közlés-kezdemenyezés, érdeklődés, dominancia, zavarviselkedések)
- A szemkontaktus használatának nemi eltérései
- A szemkontaktus atípusos használata mint tünet (autizmus)

2. D. Ismertesse a tanulási korlát jelenségét! Magyarázza el a jelenséget azon keresztül, ahogyan a kutya elsajátítja az ún. megkerülési feladatot!

Kulcsszavak, fogalmak

- A tanulási korlátok definíciója, ökológiai és evolúciós okai
- A tanulási korlát és az intelligencia kapcsolata
- A genetikai és neurális memória szerepe a tanulási korlát kialakulásában
- Veleszületett viselkedési instrukciók – példák a természetből
- A kutyára jellemző tanulási korlátok, tanulási képességeinek flexibilitása

3. A. Elemezze a kutya és a farkas problémamegoldó viselkedési készségei között tapasztalható különbségeket, valamint a különböző módon szocializált („családi” ill. „kerti”) kutyák problémamegoldó viselkedésének eltéréseit!

Kulcsszavak, fogalmak

- A kutya és farkas közötti eltérések különböző értelmezése
- Kézben nevelt kutyák és farkasok viselkedésének eltérései megoldhatatlan feladathelyzetben
- Családi és kerti kutyák viselkedésének eltérései táplálékszerző feladatban
- A gazdára való nézegetés, mint a kommunikációs készség indikátor
- Az emberi szemkontaktusra adott reakció korai egyedfejlődése, farkas-kutya különbségek
- A kötődés és dependencia (hatása az önálló problémamegoldó készségekre)

3. B. Ismertesse a kutya – ember kapcsolatban rejlő terápiás hatás különböző formáit, lehetséges mechanizmusait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az állattartás általános hatása az egészségi állapotra
- A kutya kiemelt terápiás hatásának biológiai gyökerei
- A kutya szerepe a gyermek személyiségfejlődésében (identitásfejlődésre, társas kapcsolatok elsajátítására gyakorolt hatások)
- A kutya szerepe a stresszhelyzetek okozta patológiás hatás tompításában
- A kutya, mint motiváló tényező, érzelmi támasz és szociális facilitátor
- A kutya szerepe a hospitalizációs tünetek kezelésében

3. C. Jellemezze a nyelvi kommunikáció felépítését, szintjeit!

Kulcsszavak, fogalmak

- Nyelvi szintek: produkció, megértés
- Beszédhangok, Szavak/Előtagok/Toldalékok,
- Mondategységek
- A kontextus hatása: Együttes élmény (Mérei Ferenc)

3. D. Ismertesse az interaktív tanulási modell lényegét, és magyarázza el annak gyakorlati jelentőségét a kutya operáns kondicionálása szempontjából!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az idegrendszer funkciói az interaktív tanulásban (ingerkeresés- beazonosítás, reprezentációs modell építése, belső elvárások, adaptív válaszreakció kialakítása)
- A kulcsingerek tanulási folyamatokat katalizáló hatása
- Az operáns kondicionáláson alapuló tanulási folyamat lényegi jellemzői
- A tanulás interaktív folyamatként való megjelenése az operáns kondicionálás különböző változatait alkalmazó tanítási technikákban

4. A. Ismertesse a kutyák szociális tanulásával kapcsolatban végzett vizsgálatok főbb tanulságait!

Kulcsszavak, fogalmak

- A kutya, mint szociális tanulásra genetikailag „előkészített” faj
- A szociális tanulás kimutatása kísérleti körülmények között (a megkerüléssel feladathelyzet)
- A társas kapcsolatok szerepe (különbségek a domináns és az alárendelt kutyák szociális tanulási teljesítményében)
- A viselkedési szindróma jelensége és a szociális rugalmatlanság
- Kutya szociális tanulása embertől (tárgymanipulációs és megkerülési feladathelyzetben)
- Emberi akciók utánzása – „csináld utánam” kísérletek

4. B. Határozza meg az emberi fogyatékoság fogalmát! Sorolja fel a fogyatékoság területeit és a fogyatékoságot előidéző okokat!

Kulcsszavak, fogalmak

- A fogyatékoság jelenségek orvosi szempontból
- A fogyatékoság jelenségek pedagógiai, pszichológiai és antropológiai szempontból
- A károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalmai
- Az értelmi és érzékszervi sérültek, csoportosításuk és jellemzőik
- A mozgássérültek és beszédükben akadályozottak
- A fogyatékoságot előidéző biológiai és környezeti okok

4. C. Ismertesse a gyermekek nyelvi fejlődésének főbb állomásait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Fonémák – első év
- Szavak/Morfémák – 1-2 éves kor
- Mondatok – 1,5 – 2,5 éves kor
- A tanulás folyamata – utánzás, kondicionálás, hipotézis-ellenőrzés
- Kritikus periódusok a nyelvtanulásban

4. D. Ismertesse hogyan és milyen szempontok szerint választja ki a kutyakölyköket terápiás- illetve más segítő feladatokra és hogyan szocializálja a kölyköket!

Kulcsszavak, fogalmak

- A kölyök kiválasztása különböző célokra, kölyöktesztek
- A kiképzési módszer megválasztásának szempontjai a kölyökhöz igazodva
- A kiképzés első lépései
- A kölyök szocializációja

5. A. Ismertesse a kutyák szabálykövető készségeivel kapcsolatban végzett vizsgálatok főbb tanulságait!

Kulcsszavak, fogalmak

- A rítus és szociális szabály fogalmának meghatározása
- Spontán rítuskialakító készség kutyában, a kötődés és rítuskialakítás kapcsolata
- Konfliktus-minimalizálásra való törekvés mint adaptációs mechanizmus
- Viselkedési szabályok felismerése és alkalmazása tárgybehozási helyzetben

5. B. Hasonlítsa össze a tanulási nehézség és a tanulásban akadályozottság jelenségeit! Hogyan segíthet a kutya a tanulási zavar különböző tüneteitől szenvedők fejlesztésében?

Kulcsszavak, fogalmak

- A tanulási nehézség meghatározása
- A tanulásban akadályozottság meghatározása
- A tanulásban akadályozottak nevelési folyamata
- A tanulásban akadályozottak integrált nevelése
- Diszlexia, diszkalkulia, diszgráfia, figyelemzavar jellemző tünetei
- A terápiás kutya, mint a motiváció- és figyelmi készségek katalizátora

5.C. Melyek a szóbeli közlés formai sajátosságai, a hatékony kommunikáció ismérvei?

Kulcsszavak, fogalmak

- Gyors információ átadás
- Kontextus
- Tér
- Gesztusok
- Hangszín, hanglejtés
- Normatív, területi, társadalmi, életkori nyelvváltozatok, argó

5. D. Ismertesse a kölyökcsoporthoz kiképzésének alapvető szempontjait, a kölyökfoglalkozás felépítését!

Kulcsszavak, fogalmak

- Miért indokolt a kutyakölyök képzése kutyaiskolában
- Kölyökfoglalkozás tematika alapján
- A játék szerepe a kiképzésben
- Motiváció és egymásra figyelés
- Kontroll és gátlás kiépítése

6. A. Jellemezze a kutya emberi viselkedés olvasása és értelmezése területén mutatott képességeit! Ismertesse az ezzel kapcsolatos vizsgálatok főbb eredményeit!

Kulcsszavak, fogalmak

- A kutya kommunikációs képességeinek megváltozása a háziasítás során
- A családi kutya, mint 'enkulturált' lény
- Az ember testjelzéseinek használata, az emberi gesztusnyelv felismerése
- Figyelmi irányultságot jelző viselkedések felismerése (szemkontaktus, kapcsolt figyelem)
- Csimpánzok hasonló kísérletekben mutatott gyengébb teljesítménye, az eltérések magyarázata

6. B. Ismertesse a kutya jelentősebb vírusos betegségeit (a veszettség kivételével)! Miről ismeri fel ezeket és hogyan lehet ellenük védekezni?

Kulcsszavak, fogalmak

- A vírusos betegségek általános jellemzői
- Szopornyica
- Fertőző májgyulladás
- Parvo- és corona vírus okozta bélgyulladás
- Aujeszky-féle betegség

6. C. Mi az attitűdök szerepe a kommunikációs során megosztott információ feldolgozásban, átadásban?

Kulcsszavak, fogalmak

- Motivációs funkciók (énevedő, érték kifejező/énmegvalósító, instrumentális/alkalmazkodó Ismereti/gazdaságossági jellegű funkció,
- Az attitűdök, mint az információfeldolgozás irányítói (releváns információ keresése, kódolás, memóriából történő előhívás)
- Sémák

6. D. Tapasztalatlan gazdák számára foglalja össze közérthetően a kutyakiképzés alapelveit, beszéljen a motiváció és a gátlás jelentőségéről!

Kulcsszavak, fogalmak

- A kutyakiképzés általános alapelvei
- Alapkiképzés elemei
- A motiváció formái
- A kontroll és gátlás kiépítésének fontossága, módszerei

7. A. Ismertesse a fehérjéknek a kutya táplálásában betöltött jelentőségét!

Kulcsszavak, fogalmak

- A fehérjék biológiai szerepe, felépítése, emésztése, felszívódása
- A fehérjék biológiai értéke, hasznosulása
- Fehérjeforrások
- A kutya fehérjeigénye

7. B. Jellemezze a mozgáskorlátozottság állapotát, beszéljen a kutya lehetséges szerepéről a mozgáskorlátozott ember rehabilitálásának folyamatában!

Kulcsszavak, fogalmak

- A mozgáskorlátozottság definíciója
- A mozgáskorlátozott állapotok csoportosítása, az egyes kategóriák jellemzése
- A mozgáskorlátozott állapot kialakulásának okai
- A mozgássérült-segítő kutya szerepe a mozgáskorlátozott életében

7. C. Ismertesse a nem verbális viselkedés szerepét a kommunikációban, különös tekintettel a testtartás, térköz-szabályozás és érintés jelentésközvetítő szerepére!

Kulcsszavak, fogalmak

- Testtartás jelentése (érdeklődés, dominancia, zavarviselkedések)
- Proxemika (intim- személyes-, társasági- nyilvános zóna)
- Gesztusok és érintés jelentés-kiegészítő szerepe,
- A testnyelvi kommunikáció nemi eltérései
- A testnyelvi kommunikáció zavarai

7. D. Ismertesse, hogy alapkiképzés keretében milyen testhelyzeteket és hogyan tanít kezdő gazda-kutya párosoknak!

Kulcsszavak, fogalmak

- Alapszabályok a kiképzés során
- Az alapkiképzésben használt kiképző eszközök
- Az alapkiképzésben megkövetelt testhelyzetek leírása, tanításának folyamata
- Motiváció és kontroll alkalmazása az alapengedelmességi gyakorlatok során

8. A. Ismertesse a kutya szociális megértő képességeivel kapcsolatos vizsgálatok eredményeit különös tekintettel a „tanítási helyzetekre való érzékenység” jelenségeire!

Kulcsszavak, fogalmak

- A természetes pedagógia, mint tanulási és információ-megosztó mechanizmus
- Párhuzamok a kutya és csecsemő tanítási helyzetekre való fogékonyságban (a közlési szándék kifejezésére és az irányító jelzésekre való érzékenység)
- Az ember tanítóként való elfogadása, az aktív együttműködő részvétel fontossága
- Az emberhez való kötődés szerepe a taníthatóságban

8. B. Ismertesse a kutya belső élősködőit! Hogyan fertőzik meg a kutyát, milyen veszélyeik vannak, hogyan lehet a fertőzést megelőzni?

Kulcsszavak, fogalmak

- Galandférgek (leírásuk, fejlődésük, tünetek, megelőzés)
- Fonálférgek (leírásuk, fejlődésük, tünetek, megelőzés)

8. C. Beszéljen a tömegkommunikáció lényegéről és a tömegkommunikációs eszközök alkalmazásának főbb szempontjairól!

Kulcsszavak, fogalmak

- A tömegkommunikáció funkciói (információgyűjtés, információ feldolgozása)
- Társadalmi szintű funkciók (tájékoztatás, befolyásolás, hatalomgyakorlás, szórakoztatás, integráció, kultúra közvetítése, őrzése)
- Legfontosabb tömegkommunikációs eszközök
- Internet

8. D. Ismertesse, hogy alapkiképzés keretében a testhelyzetek tanításán kívül milyen feladatokat és hogyan tanít a kezdő gazda-kutya párosoknak!

Kulcsszavak, fogalmak

- A kiképzés során alkalmazandó alapszabályok
- Az apport lényege, az apportírozás tanítása
- Az alapkiképzésben megkövetelt egyéb feladatok
- Motiváció és kontroll alkalmazása az alapengedelmességi gyakorlatok során

9. A. Ismertesse az ásványi anyagoknak és a vitaminoknak a kutya táplálásában betöltött jelentőségét!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az ásványi anyagok típusai, egymáshoz viszonyított arányuk jelentősége
- A kalcium és foszfor szerepe, a kutya szükséglete
- A többi makroelem szerepe
- A mikroelemek szerepe
- A hiányos ásványianyag ellátás következményei
- A vitaminózis, hipovitaminózis és hipervitaminózis fogalma, előfordulásuk
- A zsírban oldódó vitaminok jellemzése és élettani hatása
- A vízben oldódó vitaminok jellemzése és élettani hatása

9. B. Melyek az alapvető teendők a kutyával történt baleset esetén?

Kulcsszavak, fogalmak

- Balesetek típusai (hámsérülések, törés, ficam, idegrendszeri sérülések, légutakba került idegentest, toxikus anyagok bekerülése)
- A sebek fajtái, sebellátás
- A vérzések fajtái, vérzéscsillapítás
- A sürgős állatorvosi ellátást igénylő esetek felismerése, néhány ilyen betegség felsorolása, teendők

9. C. Ismertesse a hatékony prezentációra való felkészülés lépéseit, a sikeres előadás ismérveit, az előadás tartásának felkészülési szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Tervezés: célcsoport, prezentáció témája, célja, időkeretek, helyszín, technika
- Felkészülés: Bevezetés, Főrész/Fókusz, Zárás, Cím, Meghívó a megbeszélésre
- Nem verbális viselkedés: légzés, szemkontaktus, gesztusok, első mondatok, sztori
- Prezentációs eszközök alkalmazása

9. D. Fejtse ki véleményét arról milyen korú, nemű és fajtájú kutyát választana házőrzési célokra, valamint hogy mire lehet, és mire nem lehet megtanítani egy házőrző kutyát!

Kulcsszavak, fogalmak

- Kölyökkutya őrző-védő munkára való kiválasztásának szempontjai
- Alapengedelmességi feladatok őrző-védő kutya esetében
- A játékos rongyozás jelentősége
- Habitáció kellemetlen vagy intenzív ingerekhez
- Őrző-védő feladatok tanítása

10. A. Ismertesse az „állatjöllét” témakörében megfogalmazható alapelveket és vitatott kérdéseket! Hogyan jelentkeznek mindezek a kutyatartás, tenyésztés és speciális segítő célokra való alkalmazás szempontjából?

Kulcsszavak, fogalmak

- Az állatjöllét öt legfontosabb alapelve
- Az állati személyiség kérdése, a személyiség etológiai meghatározása
- A kutya személyiségprofilja, a szubjektív érzések és gondolatok vizsgálatának nehézségei
- Az alapelvek érvényesülése a családi kutyák életében (farokcsonkolás és fülvágás)
- Az állatjölléti alapelvek érvényesülése a terápiás munkát végző kutyák életében
- Az állatjölléti alapelvek érvényesülése a speciális segítő kutyák életében

10. B. Mit nevezünk zoonózisnak? Ismertesse a jelentősebbeket!

Kulcsszavak, fogalmak

- A zoonózis meghatározása
- A veszetheg
- Kutyák által terjesztett parazitózisok
- Kullancsok által terjesztett (humán) betegségek

10. C. Ismertesse a társas kapcsolatok kialakításához szükséges alapvető társas készségeket, a kapcsolatok fejlődésének főbb fázisait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Megismerkedés (fizikai vonzerő, interakció gyakorisága, hasonlóság, megerősítés)
- Felépülés és megszilárdulás (bevonódás fokozódása, elkötelezettség, kapcsolat átalakításának pályái)
- Hanyatlás és szakítás
- Összetevők: Tevékenységek; Célok és konfliktusok; Szabályok; Készségek; Hatalom és szerepek; Fogalmak és vélekedések

10. D. Ismertesse, milyen módszerekkel és milyen tematikát alkalmazva lehet egy dominanciából eredő agresszióval jellemezhető kutya problémás viselkedésén változtatni!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az agresszív viselkedés felmérésének módozatai
- Az agresszió típusai, forrása
- A megelőző gyakorlatok szerepe az agressziós viselkedési problémák kezelésében
- Viselkedésterápia, megfelelő megerősítési és „büntetési” technikák kiválasztása

11. A. Ismertesse a kutyák életminőségét jelentősen befolyásoló főbb viselkedési problémákat, különös tekintettel az agresszív viselkedés jelenségére!

Kulcsszavak, fogalmak

- Főbb viselkedési problémák (agresszivitás, hiperaktivitás, ugatás, félnkség, szobatisztaság hiánya)
- Az agresszió genetikai tényezői, a megfelelő egyed kiválasztásának fontossága
- A megelőző gyakorlatok szerepe az agressziós viselkedési problémák kezelésében
- A beltenyésztés szerepe a megnövekedett agresszió jelenségében
- Az agresszió és szőrszín illetve ivar összefüggései, az ivartalanítás hatása
- Környezeti, nevelési hatások, az elkényeztetés agresszió-növelő következményei

11. B. Ismertesse a terápiás kutyák alkalmazásának egészségügyi követelményeit!

Kulcsszavak, fogalmak

- Évente kötelező védőoltások (veszettség, parvovírus, szopornyica, fertőző májgyulladás leptospirozis)
- Belső élősködők elleni védelem (3 havonta, kombinált hatóanyagú, széles hatásspektrumú anthelmintikummal)
- Külső élősködők elleni folyamatos védelem (spot-on vagy nyakörv használatának szabályai)
- A szűrővizsgálatok előírt rendje (fizikális, parazitológiai és bakteriológiai vizsgálatok)
- Fertőzöttség esetén a kezelés rendje és az újra munkába állás feltételei
- Általános higiéniai szabályok és teendők a kutya betegsége esetén

11. C. Jellemezze az érzelem kifejezésének eszközeit, folyamatát, beszéljen az affiliáció jelenségéről!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az érzelem meghatározása, folyamata – kontextus, kiértékelés, reakció
- Érzelemkifejezés, testi változás
- Arckifejezések, affiliáció, pozitív érzelmek
- Az affiliációs szintek, az affiliatív viszony kommunikációs fejlődése
- A kitarulkozás, a hazugság/megtévesztés szerepe az affiliációban
- Szeretet és boldogság: az együttműködés érzelmei, kötődés

11. D. Ismertesse, milyen módszerekkel és milyen tematikát alkalmazva lehet egy váratlan erős hangokra túlérzékeny kutya viselkedési problémáját enyhíteni vagy megszüntetni!

Kulcsszavak, fogalmak

- A félelmi viselkedés felmérése
- Szisztematikus deszenzitizáció és ellenkondicionálás elve
- A deszenzitizáció jelentőségének bemutatása a tanulási folyamatban
- Kiképzési terv összeállítása a félelmi viselkedés megszüntetésére

12. A. Ismertesse a kutyák életminőségét jelentősen befolyásoló főbb viselkedési problémákat, különös tekintettel a szeparációs szorongás és kontrollálatlan ugatás jelenségeire!

Kulcsszavak, fogalmak

- Főbb viselkedési problémák (agresszivitás, hiperaktivitás, ugatás, félelenség, szobatisztaság hiánya)
- A szorongás, mint viselkedési jelenség, öröklött és a környezeti tényezők szerepe
- A félelmi válasz rögzülését megelőző technikák
- A tartós szorongás egészségi és kognitív következményei
- A szeparációs szorongás viselkedési megnyilvánulásai, kezelésének módzatai
- A túlzott ugatás kiváltó okai és megelőzése, a büntetés módzatai
- Az eutanázia mint megoldás – érvek és ellenérvek

12. B. Ismertesse a terápiás kutyák hatályos jogszabály szerinti vizsgára bocsátásának feltételeit és a terápiás kutya vizsga „Viselkedés valós terápiás helyzetben” vizsgarész feladatait, az értékelés szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak

- A segítő kutya kiképzésének, vizsgáztatásának és alkalmazhatóságának szabályairól szóló rendelet terápiás kutyákra vonatkozó előírásai
- A vizsgán való megfelelés általános követelményei
- A vizsgafeladatok ismertetése
- A „Viselkedés valós terápiás helyzetben” értékelése

12. C. Ismertesse az emberi agresszió, mint a kommunikáció során megjelenő érzelmi reakció jelenségét!

Kulcsszavak, fogalmak

- Agresszió – egyéni, társadalmi szint
- Az agresszió, mint ösztön
- Frustráció és agresszió
- Az agresszió, mint drive
- Az agresszió biológiai alapjai
- Az agresszió, mint tanult válasz
- Az agresszió utánpótlása, megerősítése
- Az erőszak nézése

12. D. Ismertesse, milyen módszerekkel és milyen tematikát alkalmazva lehet egy kutyakiállításra készülő, idegen emberekkel és kutyákkal szemben erős félelmi reakciót mutató kutya viselkedési problémáját enyhíteni vagy megszüntetni!

Kulcsszavak, fogalmak

- A ringdresszúra fogalma, alapjainak bemutatása
- A félelmi viselkedés felmérése
- A szisztematikus deszenzitizáció és ellenkondicionálás elve
- Kiképzési terv a félelmi viselkedés megszüntetésére

13. A. Ismertesse azokat az állatjóléti szempontokat, amelyeket a kiképzőknek és alkalmazóknak figyelembe kell venniük a segítőkutya életminőségének biztosítása érdekében!

Kulcsszavak, fogalmak

- A segítőkutya problémás etikai helyzete (saját szükségletekkel is rendelkező „rehabilitációs eszköz”)
- Az állatjólét öt alapelvének érvényesítése a segítő kutya tartásában
- A szociális és egyéb viselkedési igények kielégítésének szüksége (nem adekvát viselkedések, sztereotíp vagy öncsonkító magatartás formák mint figyelmeztető jelzések)
- A terápiás kutya munkájával járó állatjóléti problémák és azok kezelése
- Gazdaváltás a képzés során mint állatjóléti probléma
- A kiöregedett segítőkutya: a „nyugdíjazás” etikai problémái

13. B. Foglalja össze a segítő kutyák alkalmazására vonatkozó magyarországi jogszabályokat!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény segítő kutyák alkalmazását érintő részei
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük előmozdításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény segítő kutyák alkalmazását érintő részei
- A 27/2009. (XII. 3.) SZMM rendelet a segítő kutya kiképzésének, vizsgáztatásának és alkalmazhatóságának szabályairól
- Hatályos önkormányzati rendeletek kutyatartást szabályozó részletei

13. C. Ismertesse a csoportképződés folyamatát, beszéljen a csoporthoz tartozás, a csoportidentitás jelenségeiről!

Kulcsszavak, fogalmak

- Csoport fogalmának különböző formái
- A szocializáció, interakció, személyeszelés, attitűd, szociális szerep, együttműködés, befolyásolás szerepe
- Elsődleges és másodlagos csoportok
- Informális és formális csoportok, azok szerepe az egyének életében és a társadalomban
- Referenciacsoport
- Csoportnorma

13. D. Ismertesse, milyen módszerekkel lehet egy menhelyről befogadott, lakásban otthon hagyva extrém szeparációs szorongást mutató felnőtt kutya viselkedési problémáját (vonítás, rágás/rombolás, ürítés) enyhíteni vagy megszüntetni!

Kulcsszavak, fogalmak

- A motiváció formái
- A kontroll és gátlás kiépítésének fontossága, módozatai
- Viselkedésterápia, megfelelő megerősítési és „büntetési” technikák kiválasztása és alkalmazása
- A szisztematikus deszenzitizáció és ellenkondicionálás elve
- Kiképzési terv a szeparációs stressz kezelésére

14. A. Ismertesse a kutyák és kézben nevelt farkasok szociális vonzódásával és emberhez való kötődésével kapcsolatos kísérletek főbb következtetéseit!

Kulcsszavak, fogalmak

- A szociális vonzódást és kötődést érintő specifikus változások a domesztikáció során
- Veleszületett vonzódás az emberhez – kutya-farkas kölyök kísérletek
- A kötődés, mint viselkedés-szabályozó mechanizmus bemutatása
- A kötődési viselkedés kritériumai, felnőtt és menhelyi kutya kísérletek

14. B. Ismertesse a kutyás terápia jogszabályban foglalt feltételeit! Melyek a terápiás tanúsítvány megszerzésének lépései, és hogyan kell jogilag rendezett módon alkalmazni a terápiás kutyát?

Kulcsszavak, fogalmak

- A kutyás terápia szereplőinek meghatározása a 27/2009 SzMM rendelet szerint (gazda, terápiás kutya, kiképző szervezet, közreműködő szervezet, befogadó intézmény)
- A kutya terápiás állattá minősítésének lépései (kiképzés, regisztrálás, vizsga)
- A vizsgabizonyítvány szerzésének 5 feltétele
- A terápiás kutya munkába állításának feltételei (jogilag rendezett kapcsolat a gazda, a kiképző szervezet és a befogadó intézmény között)
- A terápiás kutyát megillető különleges jogok (a közlekedésben, közterületen való tartózkodásban, intézményekbe való bejutásban)

14. C. A rendelkezésre álló vizsgálatok tapasztalataira támaszkodva mutassa be a csoportok közötti és csoporton belüli versengés folyamatát!

Kulcsszavak, fogalmak

- Előítéletek, diszkrimináció (Sherif és Sherif kísérlete)
- Kognitív pszichológiai okok,
- Szociálpszichológiai okok – deviáns/előítéletes személyiség
- Csoportközi konfliktus pszichológiai jelenségei
- A konfliktus csillapításának módszerei
- Konfliktuskezelési stratégiák (győztes/vesztes, alkalmazkodó, elkerülő, kompromisszumkereső, problémamegoldó)

14. D. Ismertesse a klikker tréning alapelveit, a módszer előnyeit és hátrányait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az asszociáció típusai (klasszikus és operáns tanulás)
- A klikkertréning 8 alapszabálya
- Példák a klikkerrel tanításra
- A klikkertréning előnyei és hátrányai

15. A. Határozza meg a kutya mozgási szükségletének mértékét! Mitől függ, és hogyan kell ezt biztosítani?

Kulcsszavak, fogalmak

- Mozgási szükséglet testméret, fajta és életkor szerint
- Kölyök és növendék, valamint idősebb kutyák túlhajszolásának elkerülése
- Beteg kutya mozgatása, izületkímélő mozgatás: pl. úszás
- Etetés utáni mozgatás, vemhes kutya mozgatása

15. B. Mi a különbség az állat-asszisztált aktivitás és az állat-asszisztált terápia között? Ismertesse a kutyás terápia felépítésének lépéseit, a tematika kidolgozásának folyamatát!

Kulcsszavak, fogalmak

- Állat-asszisztált aktivitás meghatározása, módszerei, résztvevők, célok
- Állat-asszisztált terápia meghatározása, módszerei, résztvevők, célok
- A tematika kidolgozásának lépései (a célcsoport megismerése, egyeztetés a terapeutával, a fejlesztési célok meghatározása, fejlesztési terv, hatásvizsgálat)
- A kutyás terápia folyamatának dokumentálása (jegyzőkönyv, adatgyűjtés, állapotfelmérések)
- A terápiás folyamat lezárásának lépései (a kutya célcsoportról való leválasztásának menete)

15. C. Jellemezze az asszertív kommunikációt, beszéljen a mediáció jelenségéről!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az asszertív kommunikáció jelentése, lényege
- Az asszertív kommunikáció és asszertív viselkedés jellemzői (nyelvi megnyilvánulása, nem verbális viselkedéses jegyei)
- Az asszertív kommunikáció tartalmi elemei
- A mediáció jelentése, alkalmazásának lehetőségei

15. D. Ismertesse az „ignorálás” módszerének alapkonceptióját, az alapelveket a kutyatartásban, valamint az alapkiképzés vázlatát!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az ignorálás módszerének alapkonceptiója ember-kutya-falka
- Az ignorálásban alkalmazott báziskommunikáció
- Alapelvek a kutyatartásban a módszer szerint
- Az ignorálással tanítható alaptesthelyzetek tanításának vázlata

16. A. Ismertesse a kutya táplálékának összetétele szempontjából fontos tényezőket, és a vízszükséglet kapcsán felmerülő kérdéseket!

Kulcsszavak, fogalmak

- A tápanyagok csoportosítása, a táplálékok kémiai összetétele
- A táplálék rost- és víztartalmának jelentősége
- A kutya ivóvízellátása, igénye, a jó ivóvíz tulajdonságai

16. B. Milyen fejlesztési területeket emelne ki az értelmileg akadályozott gyermekeknél? Hogyan segíthet a terápiás kutya e tünetek kezelésében?

Kulcsszavak, fogalmak

- Az értelmi akadályozottság fogalma, orvosi pszichológiai megközelítésben
- A beszéd jellemzői, a tipikus tünetek leírása
- A mozgás sajátosságai (mozgáskoordinációs és dinamikai tünetek, mentális kontroll zavarai)
- Az észlelés és emlékezet zavarainak tünetei, felismerése
- A munkatevékenység jellemzői, a fejlesztés módozatai
- A terápiás kutya, mint a motiváció- és figyelmi készségek katalizátora

16. C. Mutassa be a szociálpszichológia szociális szerepről alkotott elképzeléseit!

Kulcsszavak, fogalmak

- A szerep fogalma
- Személyiség és szerep
- Szerepelvárások, szerepkészlet, szereptípusok
- Szerepkonfliktusok formái
- A szerepkonfliktus feldolgozásának módjai

16. D. Ismertesse a családi kutyák „Engedelmességi” és a „Kísérő kutya” (BH) vizsgáinak célját, feladatait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az „Engedelmességi” vizsga célja
- Az „Engedelmességi” vizsgára bocsátás feltételei
- Az „Engedelmességi” vizsga követelményei
- A BH vizsga célja
- A BH vizsgára bocsátás feltételei
- A BH vizsga követelményei

17. A. Ismertesse a kutya szociális megértő képességeivel kapcsolatos vizsgálatok eredményeit különös tekintettel az „elmeolvasási” képesség jelenségére!

Kulcsszavak, fogalmak

- A társas kompetencia jelensége, domesztikációs eredete
- A szociális intelligencia komplexebb megnyilvánulásai: „elmeolvasási” képesség
- Az elmeolvasási képességgel kapcsolatos vizsgálatok, az eredmények értelmezése
- Kutya és ember (gyerek) elmeolvasási képességeinek összehasonlítása

17. B. Ismertesse a kutya jelentősebb bakteriális betegségeit! Miről ismeri fel őket és hogyan lehet ellenük védekezni?

Kulcsszavak, fogalmak

- A bakteriális betegségek általános jellemzői
- Kennelköhögés
- Gümőkór
- Leptospirozis
- Tetanusz

17. C. Beszéljen a kontroll emberi kapcsolatokban betöltött szerepéről és annak kommunikációs korrelátumairól, dinamikus természetéről!

Kulcsszavak, fogalmak

- A kontroll megnyilvánulásának 5 jellemző sajátosságai (folyamatos és megoszlik)
- A kölcsönös és aszimmetrikus kontroll
- Az alkudozás folyamata (metakommunikáció)
- A kérdések kontrollkialakító szerepe (gyakorisága, közbevágás, udvarias formák)
- A kontroll társas jelentése
- A kontroll kommunikációs érvényesítése

17. D. Ismertesse az IPO vizsga célját, fázisait, fokozatait, feladatait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az IPO vizsga célja
- Az IPO vizsga fázisai, fokozatai
- A nyomkövetés feladatai
- Az engedelmisségi fázis feladatai
- Az őrző-védő fázis feladatai

18. A. Ismertesse a zsíroknak és a szénhidrátoknak a kutya táplálásában betöltött jelentőségét!

Kulcsszavak, fogalmak

- A zsírok felépítése, típusai, élettani szerepe
- A tápok, táplálékok zsírtartalma
- A kutyák zsírigénye
- A szénhidrátok emésztése, emészthetősége
- Táplálékok szénhidráttartalma
- Szénhidrátszükséglet
- A rostok jelentősége, típusai, rostszükséglet

18. B. Ismertesse a kutya gyakoribb viselkedési zavarait! Mire kell figyelni a kutyán és környezetében az egészségi állapotának és közérzetének megítéléséhez?

Kulcsszavak, fogalmak

- Rendellenes ápolás, gondoskodásra vágyás, táplálkozás
- A csoportos viselkedés zavarai - az infantilis kutya
- Agresszió, rendellenes harci magatartás
- Rendellenességek indikátorai a kutya környezetében, a kutyán általánosan, táplálkozás és ürítés során

18. C. Ismertesse a másság és stigmatizáció jelenségét!

Kulcsszavak, fogalmak

- Másság és stigma jelentése
- Stigmák fajtái (testi/fizikai; jellembeli; faji; nemzeti; vallási)
- Sztereotípiák szerepe a stigmatizáltságban

18. D. Ismertesse az agility lényegét, szabályait, kiképzési módszereit és a kutya-gazda kapcsolat fejlesztésében mutatkozó pozitív hatásait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Az agility sport meghatározása.
- Az agility-ben használt akadályok típusai.
- Az agility főbb szabályai
- Az agility-ben alkalmazott kiképzési módszerek lényege

19. A. Ismertesse az ún. „jólléti indikátorokat” és ismertesse a különböző nézeteket azzal kapcsolatban, hogy mely állatfajok jogosultak az emberi bánásmódra?

Kulcsszavak, fogalmak

- Az állatvédelem és állatetika gondolatának történeti megjelenése (az arisztotelészi racionalitás, antropocentrikus etika, erkölcs és racionalitás Kant szerint, utilitarianizmus)
- Az „emberi bánásmódra való jogosultság” szempontjai (törzsfejllettség, idegrendszeri fejlettség, ökológiai meghatározottság, fájdalom érzékelése)
- Az indikátorok szerepe a jóllét megítélésében (viselkedési, egészségi és szaporodási mutatók)
- Élettani mutatók, mint jólléti indikátorok (stresszhormon mérés)

19. B. Ismertesse a kutya külső élősködőit! Mit tud a kullancsokról és a kullancsok által terjesztett betegségekről?

Kulcsszavak, fogalmak

- Tetvek
- Atkák
- Bolhák
- Légynyűvek
- Kullancsok, és az általuk terjesztett betegségek tünetei, kezelése

19. C. Beszéljen a stigmatizáció feldolgozásának folyamatáról és a stigmatizáltság kommunikációs vetületeiről!

Kulcsszavak, fogalmak

- A stigmával élő személy lehetőségei (integráció vagy „burok”)
- A stigmatizáció feldolgozása: (túlkorrigálás, együttélés a stigmával, normálisához hasonulás, stigmával való teljes azonosulás)
- A stigmatizáltakkal való kommunikáció sajátosságai

19. D. Ismertesse a terápiás munkára alkalmas kutya ismérveit, kiválasztásának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak

- A terápiás kutyákkal szemben támasztott általános követelmények
- A terápiás munkára alkalmas kutyakölykök kiválasztásának módszerei, a teszt értékelési szempontjai

20. A. Ismertesse, hogy mire kell figyelni a kutya táplálása során a gyakorlatban! Mire kell figyelni a táppal való etetésnél, és hogyan állítaná össze a kutya táplálékát természetes alapanyagokból?

Kulcsszavak, fogalmak

- Az etetési idő
- A kutya minden tápanyagszükségletét kielégítő táplálék összeállítása
- Nyers hús, belsőségek veszélyei
- Csonttetetés szerepe, veszélyei
- Zöldségfélékkel való etetés szerepe, módja, veszélyei
- Tej, tojás etetése
- A megfelelő kutyatáp kiválasztásának szempontjai
- A táppal való etetés módja, veszélyei
- A tápváltás során betartandó szempontok

20. B. Hatástanulmányok eredményeire alapozva ismertesse, milyen szerepet tölthetnek be a terápiás kutyák az autizmussal élők fejlesztésében!

Kulcsszavak, fogalmak

- Autista gyermekek kutyával szembeni társas viselkedési megnyilvánulásai - kérdőíves vizsgálatok eredményei
- A kutyás foglalkozások hatása a társas-érzelmi készségek fejlődésére (szociális interakciók gyakorisága, formájára, komplexitása)
- A kutya „híd” szerepe a terapeuta és autista gyermek között
- A kutya szerepe a „szándék-tulajdonítási” képesség elsajátításában

20. C. Ismertesse a munkahelyi mobbing jelenségét, kialakulásának okait, egyes fázisait!

Kulcsszavak, fogalmak

- A mobbing folyamata, felépülésének szakaszai (megjegyzések, stigmatizáció, kapcsolatvesztés, érzelmi labilitás, veszteség)
- A mobbing kialakulásának lehetséges okai
- Munkaszervezési hiányosságok, vezetői tapasztalatlanság, érdektelenség, túlterheltség, hiányos munkaköri leírások, elmaradt teljesítményértékelés.

20. D. Ismertesse a terápiás kutyák hatályos jogszabály szerint a vizsgára bocsátás feltételeit és a terápiás kutya vizsga „temperamentum vizsga” feladatait, az értékelés szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak

- A segítő kutya kiképzésének, vizsgáztatásának és alkalmazhatóságának szabályairól szóló rendelet terápiás kutyákra vonatkozó előírásai
- A vizsgán való megfelelés általános követelményei
- Az értékelés általános szempontjai
- A vizsgafeladatok ismertetése
- A temperamentum vizsgálat (első részvizsga) értékelése